

ድኻው ምን አረገ

ሰሞኑን ከአንድ ሰው የማጭበርበር ነገር ጋር በተያያዘ ከዚህም ከዚያም አስተያየት ይሰጣል። አብዛኞቹ የመገናኛ ብዙኃንም ትኩረታቸውን በሰውዬው ላይ አድርገው እንዴት እንዲህ ሊያደርግ ቻለ? ለምን እንዲህ አደረገ? ምን ነክቶት ነው? እያሉ ጉዳዩን ከማንበረሰብ ሳይንስ፣ ከሥነ ልቡና፣ ከእምነትና ከባሕል አንጻር እየተነተኑ ይገኛሉ።

እኔ ግን ይህን ጉዳይ ስከታተል ትዝ የሚለኝ አንድ የሀገራችን ተረት ነው። ሰውዬው መንገድ ላይ ሲሄድ በሩ ወለል ብሎ የተከፈተ ቤት ያገኛል። ለጥቂት ቆም ብሎ ሁኔታውን ሲያይ ማንም በአካባቢው ዝር የሚል አልነበረም። ነገሩ የተከፈተ በር ብቻ ሳይሆን የተከፈተ ዕድልም፣ የሆነለት ሰውዬ የተከፈተው ቤት ውስጥ ዘው ብሎ ይገባል። ማንም አልነበረም። ወዲያና ወዲህ እየተንገራደደ ቤቱን ቃኘና ዓይኑ ያረፈበትን ዕቃ ይዞ ለጥ አለ። መንገድ ላይ ያዩት ሰዎች የሚያውቁትን ዕቃ አንድ ሰው ይዞ ሲሸመጥጥ በማየታቸው ይጠራጠሩና ያስቆሙታል። ፖሊስም በነገሩ ይገባበታል። ሰውም ከዚህም ከዚያም ይወርድበታል።

ግርግሩ በዚህ መልክ እየቀጠለ ዕቃቸው የተሰረቀባቸው ሰዎች አሉ እያሉ ይደርሳሉ። ሲደርሱም የቤት ዕቃቸው በአንድ በማያውቁት ሰው ትከሻ ላይ ያገኛሉ። ግርግሩን ሰንጥቀው ይገቡና «ሞላጫ ሌባ» እያሉ ሌባውን በጥፊ ሲመቱት ሌባው ተናድዶ ዕቃውን ያወርድና ጥፊውን በጥፊ ይመልሳል። ፖሊስ በድርጊቱ ተገርሞ ከዚያ ሁሉ ሰው ይልቅ ለባለቤቶቹ ጥፊ ለምን መልስ እንደሰጠ ሲጠይቀው «ባታቸውን ከፍተው እየሄዱ ሰው ሌባ ያደርጋሉ» አለ ይባላል።

የሰሞኑ ሁኔታም ይህን ነገር እንድናየው የሚያደርግ ነው። ለመጭበርበርና ለመታለል የሚችል አሠራር፣ አካሄድና አፈጻጸም የዘረጋነው እኛው ነን። ነገሮችን በመረጃና በማስረጃ ላይ ተመርኩዘን ከመወሰን ይልቅ በሚወራ ወሬ፣ በሚገነባ ገጽታና ከሚዲያ በምንሰማው ነገር ላይ ብቻ የመመራትን አሠራር ያሰፈንነው እኛው ነን። ዛሬ ቀን ጥሎት የተጋለጠው ሰው ላይ በወደቁ ዛፍ ላይ የሚበዛውን ምሣሌ ሁሉ እናዘንብበታለን እንጂ ሌሎች ወደፊት እንዳይከሰቱ የሚያደርግ አደረጃጀት፣ አሠራርና አስተሳሰብ ግን አልዘረጋንም።

እንዲያውም የዚህን ሰው በዚህ መልኩ መምጣት ለሀገራችን ተቋማትና ኃላፊዎች ብረከተ መርገም፣ የሚሆን ይመስለኛል። «ዓመት ባል ካልመጣ ሁሉ ሴት፣ ክረምት ካልመጣ ሁሉ ቤት» የሚባል አባባል አለ። እንዲህ ዓይነት ሰዎች ባይኖሩ የኃላፊዎቻችንን፣ የምሁሮቻችንንና የመሥሪያ ቤቶቻችንን የተዘረከረከ አሠራር እንድናይ ማን ያደርገን ነበር። እዚህ ሀገር ምን ዓይነት ሰዎች ምን ዓይነት ቦታ እንደሚይዙ አሳይቶናል፤ ሴትዮዋ አፍ ያለው ያግባሽ ከብት ያለው ስትባል «አፍ ያለው ያግባኝ፣ አፍ ያለው ከብቱን ያመጣዋልና» ያለችው እውነቷን ነው እንድንል አስችሎናል። አፍ ካለ፣ መናገር ከተቻለ፣ መስጠት ከተቻለ፣ እዚህ ሀገር ውስጥ ዕድሉም መንገዱም ወለል ብሎ እንደሚከፈት አይተናል። ሚዲያዎቻችንም የማጣረት፣ የመመርመርና ከግራ ቀኝ የማየት ዕቅዳቸው የት ድረስ እንደሆነ አሳይቶናል። ማን ምን አለ እንጂ ያለው ልክ ነው ወይ? ብሎ ለማረጋገጥ ጥቂት እርምጃዎች መሄድ የሚችሉ ሚዲያዎች እንደዋልያ «በርቅዬ ድንቅዬ» መሆናቸውን ተምረንበታል።

እንዲህ ያለ ሰውማ ይምጣ። እዚህ ሀገር ድፍረት እንጂ ዕውቀት፣ ትውውቅ እንጂ ዕውቀት፣ ዘመድ እንጂ ችሎታ፣ ቅልጥፍና እንጂ ጉብዝና ዋጋ እንደሌላቸው እናይ ዘንድ።

እኔን ምን አገባኝ የሚሉት አገል ወግ

እርሱ ነው ሀገሪን ያረዳት እንደ በግ

የሚል ግጥም ልጽፍ ተነሣሁኝና

ምን አገባኝ ብዬ ተውኩት እንደገና

ብሎ የጻፈውን ባለ ቅኔ እውነት እንድናየው አድርጎናልና እንዲህ ያለ ሰውማ ይኑር።

ምሁሮቻችን ያለስተማሩት ተማሪ ከፊታቸው ቆሞ አስተምራችሁኛል ሲላቸው፤ ተማሪዎቹ ብቃት አንሳችሁ እኔን ማየት ሳትችሉ ቀርታችሁ ነው እንጂ አብሬያችሁ ተምሬ ነበር ሲላቸው፤ የዩኒቨርሲቲዎች አስተዳደሮቻችን ለብቃትሁኝ ነው እንጂ ሽልማትሁኝ ነበር ሲላቸው፤ በቅቼ ተሠውሬ ነው እንጂ አብሬያችሁኩ ነው የምሠራው ብላቸው፤ የቤተ መንግሥት ሰዎች በእሳት ሠረገላ ገብቼ አላያችሁኝም እንጂ ከአቶ መለስ ጋር አብሬ ነበርኩት ሲላቸው ዝም ያሉት ለምታ ወርቅ ነው» ብለው አይደሉ። የዝምታችን ነገር የት ድረስ እንደሚደርስ፤ ስታተትን የመቻል ዐቅማችን የት ድረስ እንደሆነ፤ የተበላሸን ነገር የመሸከም ችሎታችን ምን ያህል እንዳደገ፤ ውሸትን የመቀበል ብቃታችን ጨምሮ ጨምሮ እዚህ መድረሱን በሚገባ አሳይቶናል። ኑርልን ባክህ።

ባለፈው ጊዜ በዓለም ዋናው ጉዟችን አንድ ተጨዋች ሁለት ባጭ ክየ በኋላ እንደገና ተሰልፎ በመጨዋቱ ፊፋ ቀጣን። ይህ ቅጣት ብዙ ሰዎችን አሳዘነ። ያ ቅጣት ግን ብናውቅበት ኖሮ በረከተ መርገም ነበር። የፌዴሬሽኖችንን አሠራር ቁልጭ አድርጎ በአደባባይ ያሳየን። እንኳንም ተጨዋቹ ተቀጣ፤ እንኳን ፌዴሬሽኑም ተዘረከረከ። ያንን ዝርክርክነት እንዴት አድርገን እናየው ነበር። ከዚያ በፊትም ከዚያ የባሉ ዝርክርክ አሠራሮች ይኖሩ ይሆናል። ነገር ግን በድብብቁ አሠራራችን ምክንያት ሽል ሆነው ከመግፋት ይልቅ ቂጣ ሆነው እየጠፉ ሳናያቸው ኖርን። ያንን አጋጣሚ ማለፍ ግን አልተቻለም። ዓለም ያወቀው፤ ዓለም ሊያውቀውም ግድ የሚለው ጥፋት ነበረና።

የሚገርመው ነገር እንዲያ ዓይነት አገርን አንገት ያስደፋን ጥፋት ሲሆን እንዳይፈጸም፤ ካልሆነም እንዲታረም የሚያደርግ አሠራር ባለመዘርጋታችንና አመለካከታችንም ባለማስተካከላችን በሴቶች እግር ኳስ ላይ ተደገመና የፓስፖርት መጠቀሚያ ጊዜ ያለፈባትን ተጨዋች ለማሰለፍ ሜዳ ውስጥ እስከማስገባት ደረሰን። ይኼኛውን ዝርክርክነት ለማወቅ የቻልንው ለማወቅና ለመታወቅ የግድ የሚለው ዓለም አቀፋዊ አሠራር በመኖሩ የተነሣ ነው።

ኃይሉ ገብረ ዮሐንስ(ገምራው) በረከተ መርገም፣ በሚለው ግጥሙ ላይ ድካው ምን አረገ ሊቆቹን ነው መርገም ይላል። አሁን መርገም ያለበት ተቋማዊ አሠራራችን፣ አስተሳሰባችን፣ የመረጃ አያያዛችን፣ ነገሮችን በንግግር ዓይን ከማየት ይልቅ በተወራውና በተባለው ብቻ መመራታችን፣ የዘመድ አዝማድ አካሄዳችን፣ የተጠጋጋውን ሁሉ የሚያምነው አሠራራችን ነው። መርገም ያለበት ለመታለል፣ ለመሞኘት፣ ለመሸወድ፣ ለመጭበርበር እጅግ ቀላልና እጅግም ዝግጁ የሆነው ቢሮክራሲያችን ነው።

ይህን መሰል ሰዎች መምጣታቸው በሀገራችን እጅግ ተወዳጁ ምግብ ምላስና ሰንበር፣ መሆኑን እንድናውቅ አድርጎናል። ምላስና ሰንበር ካለህ የፈለግከውን ተናገር - ትሰማለህ፤ ምላስና ሰንበር ካለህ የፈለግከውን ነኝ በል - ትታመናለህ፤ ምላስና ሰንበር ካለህ የፈለግከው ቦታ ደርሻለሁ በል - ትደነቃለህ፤ ምላስና ሰንበር ካለህ እንደ ኢዲ

አሚን ሁሉንም መዳርግ ለራስህ ስጥ - ትሞገሳለህ፤ ምላስና ሰንበር ካለህ ዐዋቄ ኩሉ ነኝ በል - ተከታይ ታገኛለህ።
የዚህን መሰል ሰዎች መነሣት ይህንን አሳይቶናል። እንኳንም ተነሣችሁ።

ደግሞስ እነርሱ ባይኖሩ ይህንን መሰሉን የሥነ ምግባርና ፀረ ሙስና ኮሚሽን፣ የተወካዮች ምክር ቤት፣ ዋናው አዲተር፣ ያልደረሰባቸውን የተበላሹ አሠራሮች እንዴት እናያቸው ነበር? ሻረ እንኳን ኖራችሁ፤ ለኛ በረከተ መርገም ናችሁ።

www.danielkibret.com